

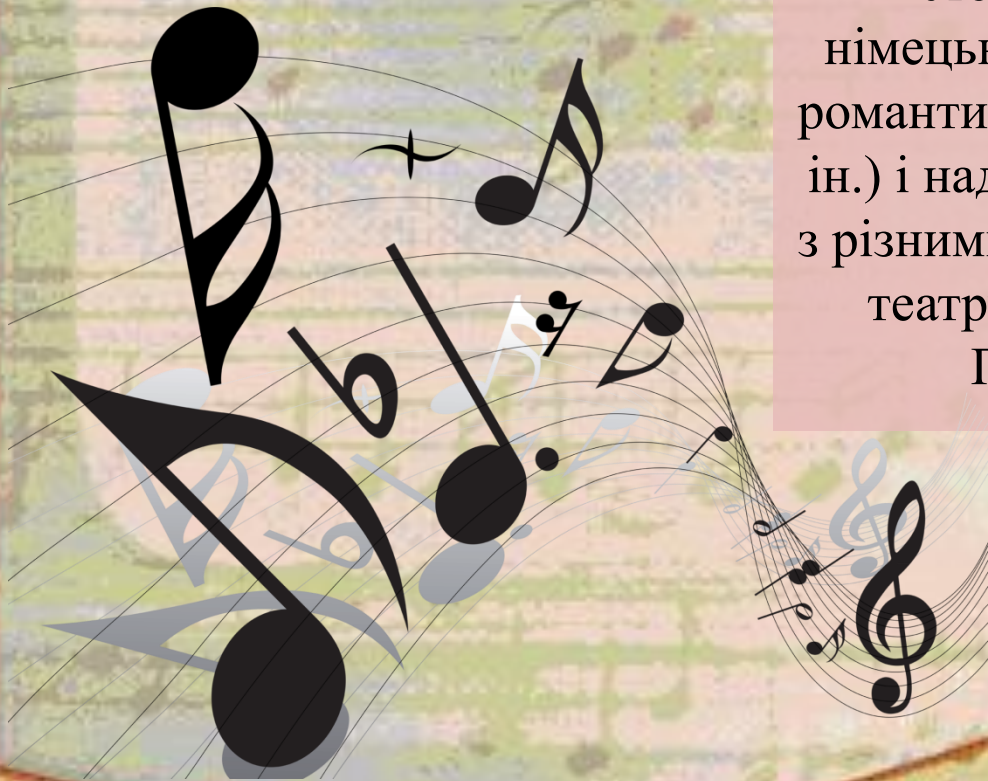
МУЗИКА РОМАНТИКІВ

ТВОРЧИСТЬ ШОПЕНА, ШУМАНА,
ВАГНЕРА, ШУБЕРТА, ДВОРЖАКА,
МЕНДЕЛЬСОНА І ЛІСТА

ВСТУП

Музичний романтизм, як художній напрямок, постав на початку ХІХ століття під впливом раннього німецького літературно-філософського романтизму (Ф. В. Шеллінг, Жан Поль та ін.) і надалі розвивався в тісному зв'язку з різними течіями літератури, живопису і театру (Дж. Г. Байрон, Делакруа, Г. Гейне, А. Міцкевич та ін.)

ПЕРІОДИЗАЦІЯ

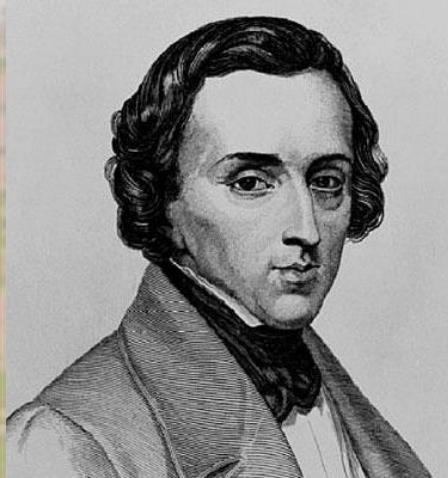
Музичний романтизм умовно поділяють на три етапи:

- ❖ Ранній, пов'язаний із творчістю Шуберта, Паганіні, Россіні тощо
- ❖ Зрілий (1830 — 1850-ті рр.), пов'язаний з творчістю Шопена, Шумана, Берліоза, Ліста
- ❖ Пізній етап продовжувався до кінця ХІХ століття і представлений творчістю Брамса, Брукнера, Вагнера тощо

Музичний романтизм вирізняється глибоким розкриттям індивідуального світу особистості, висуванням психологічно складного, відзначеними рисами роздвоєності ліричного героя. При цьому ставлення романтиків до традицій класицизму було неоднозначним: у творчості Шуберта, Шопена, Мендельсона, Брамса ці традиції органічно перепліталися з романтичними, у творчості Шумана, Ліста, Вагнера, Берліоза вони радикально переосмислювалися

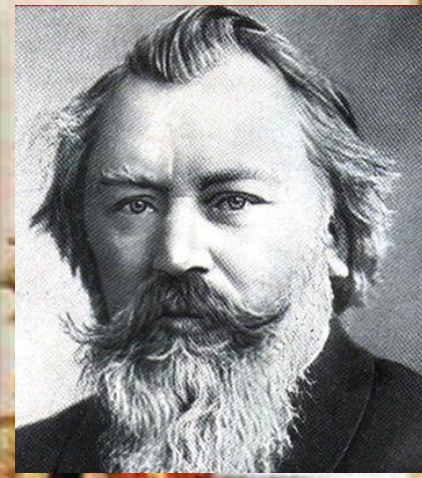
ШУБЕРТ

ШОПЕН

МЕНДЕЛЬСОН

БРАМС

Провідною стала тема особистої драми самотнього, незрозумілого художника, тема безмовної любові й соціальної нерівності. У творчості ряду композиторів ця тематика набуває рис автобіографічності (Шуберт, Шуман, Берліоз, Ліст, Вагнер)

Різноманітно трактується романтиками сфера фантастики — від витонченої скерцозності, народної казковості («Сон літньої ночі ніч» Мендельсона, «Вільний стрілець» Вебера) до гротеску («Фантастична симфонія» Берліоза, «Фауст-симфонія» Ліста)

По-новому, з небаченою до того конкретністю, мальовничістю й натхненністю, відтворюють романтики образи природи. Із цією образною сферою тісно зв'язаний розвиток жанрового й лірико-епічного симфонізму (одне з перших творів — «Велика симфонія» C-dur Шуберта)

Увага до образної характерності, портретності, психологічної деталізації обумовила розквіт у романтиків жанру вокальної і фортепіанної мініатюри (пісня й романс, музичний момент, експромт, пісня без слів, ноктюрн й ін.)

Нескінченна мінливість і контрастність життєвих вражень втілюється у вокальних і фортепіанних циклах Шуберта, Шумана, Ліста, Брамса й ін. Психологічне і лірико-драматичне трактування властиве в епоху романтизму і великим жанрам — симфонії, сонаті, квартету, опері

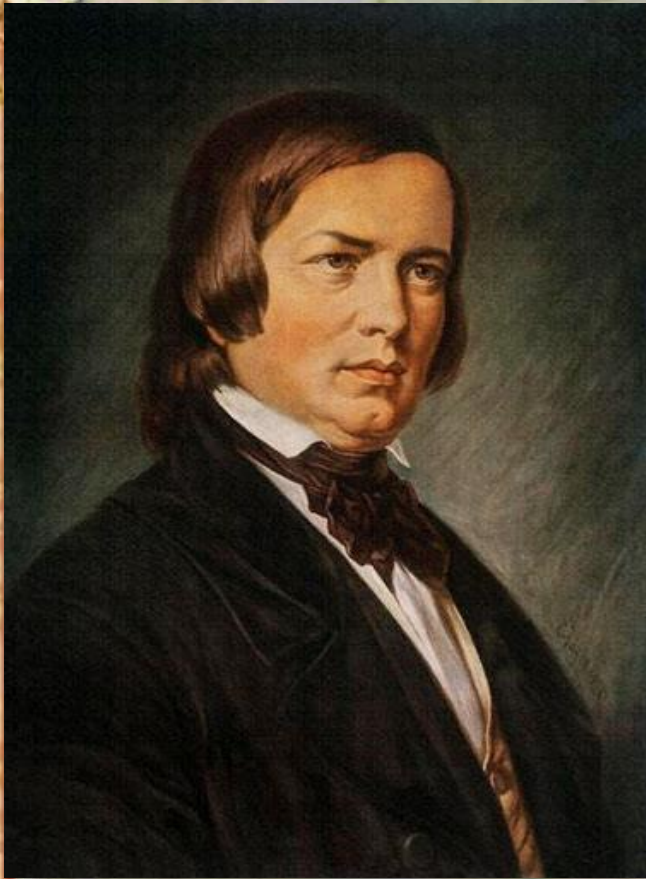
Тяга до вільного самовираження, поступової трансформації образів, наскрізного драматургічного розвитку породила вільні й змішані форми, властиві романтичним творам у таких жанрах, як балада, фантазія, рапсодія, симфонічна поема тощо

ФРИДЕРИК ШОПЕН

- Народився: 22 лютого 1810 у с. Желязова Воля, Мазовецьке воєводство, що у в Польщі
- Помер: 17 жовтня 1849 у Парижі, Франція
- Видатний польський композитор та піаніст французького походження, якого вважають національним героєм Польщі
- Мав хронічну хвороба легень та складні відносини з письменницею Жорж Санд
- Здобутки: відродив на романтичній основі прелюдію, створив фортепіанну баладу, опоетизував і драматизував мазурку, полонез та вальс
 - Найвідоміші твори: «Сам Едему» («Ніжність»), «Осінній вальс», «Nocturne 2 - Весняна рапсодія», «Ноктюрно до дієз мінор»

РОБЕРТ ШУМАН

- Народився: 8 червня 1810 року у місті Цвікау, Німеччина
 - Помер: 29 липня 1856, Енденіх, передмістя Бонна, Німецький союз
- Німецький композитор, диригент, музичний критик та громадський діяч
- Його твори тісно пов'язані з традиціями німецької музичної класики
- Розширюючи межі і засоби музичної мови, він прагнув з повнотою і точністю передати, з одного боку, процеси духовного життя, з іншої -- життя «зовні» - зв'язки і контрасти явищ, створюючи «драматургію» життя
- Найкращі твори: «Карнавал», «Любов поета», «Концерт для фортепіано з оркестром»

РІХАРД ВАГНЕР

- Народився: 22 травня у 1813 року
Лейпцизі
- Помер: 13 лютого, 1883 року у Венеції
- Німецький композитор, диригент, теоретик музики, письменник-публіцист
- Відомий завдяки своїм «музичним драмам», як він назвав більшість своїх опер
- Вплив на модернізм, містицизм та ідеологічно забарвлений антисемітизм, за що потім почалася «антивагнерівстка» епоха
 - Найвідоміші твори: «Політ Валькірій», «Сон у літню ніч», «Смерть Ізольди», увертюра з опери «Трістан і Ізольда»

ФРАНЦ ПЕТЕР ШУБЕРТ

- Народився: 31 січня 1797 року у м. Ліхтенталь
- Помер: 19 листопада 1828 року у Відні
- Австрійський композитор, один із основоположників романтизму в музиці, автор понад тисячі музичних творів, серед яких понад 600 пісень, дев'ять симфоній, велика кількість творів камерної та літургійної музики
- Пісню, текст якої поклали на музику пісні «Ave Maria» виконував сам Лучано Паваротті
- Найвідоміші твори: «Ave Maria», «Вечірня серенада», балада «Лісовий цар», «Мандрівник»

АНТОНІН ЛЕОПОЛЬД ДВОРЖАК

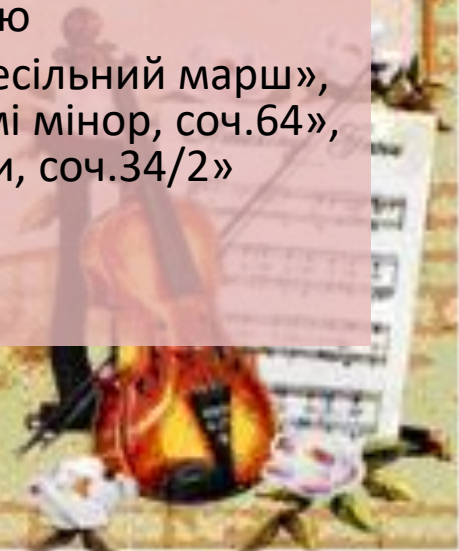
- Народився: 8 вересня 1841 року
 - Помер: 1 травня 1904 року
 - Чеський композитор. Слідом за Бедржихом Сметаною розвивав національні традиції й затвердив світове значення чеської музики та чеської музичної школи
- Твори, де часто проявляються мотиви та елементи народної музики Моравії та Богемії відрізняються мелодійністю, багатством, розмаїтістю ритму й гармонії, барвистістю інструментування, стрункістю форми
- Найвідоміші твори: «Слов'янські танці» «Реквієм», Симфонія № 9 «З Нового світу»

ФЕЛІКС МЕНДЕЛЬСОН

- Народився: 3 лютого 1809 року у Гамбурзі
- Помер: 4 листопада 1847 року у Лейпцизі
- Німецький композитор-романтик, диригент, музично-громадський діяч
- Світла музика, що примиряє є відмінною рисою Мендельсона, не тільки як композитора, а й як людину-естета
- Зовнішня простота і прямолінійність його виняткового мелодизма наповнена рідкісним за багатством внутрішнім змістом, а високий щирий романтизм разюче поєднується з неповторною глибиною
- Найвідоміші твори: «Весільний марш», «Скрипковий концерт мі мінор, соч.64», «На крильях песни, соч.34/2»

ФЕРЕНЦ ЛІСТ

- Народився: 22 жовтня 1811 року у м. Добор'ян
 - Помер: 31 липня 1886 року у м. Байройт, Німеччина
- Угорський композитор, піаніст, педагог, диригент, публіцист, представник музичного романтизму, засновник угорської композиторської школи
- Перший піаніст, що виступав із сольними концертами, через них заслужив визнання професіоналів і публіки
 - Немає жодного запису гри Ліста
 - Благодійник
- Найвідоміші твори: «Угорські рапсодії», «Соната сі-мінор» та два фортепіанні концерти

THANK YOU

